

“ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗ”

ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳೆಯನಾದ, ಹೆಲೆನ್ ಬಾಯಲ್‌ರವರು ಆರ್ಕಾನ್‌ಸಸ್‌ನ, ಜೂಡೋ ನೋನಿಯ ಸಭೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮಾಸಿಕದಲ್ಲ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆಕೆಯು ಪ್ರತಿವಾರವೂ ತನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವಾಗ, “ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವದು” ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಓದುವಾಗ, ಆಕೆಯ ಬರವಣಿಗೆಯ ಇನ್ನೂ ಅಂತ್ಯವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯುವದಿದೆ ಎಂದು ನಾವುಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಲೂಕನ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧವಾದ ಬರವಣಿಗೆಯ ಇದಿದ್ದರೆ, ಅವನು ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 28:31ರ ವಾಕ್ಯದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ, (ಈ ಹಿಂದಿನ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ) ಸುವಾರ್ತಾ ಪ್ರಸಾರಣದ ಆರಂಭ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೇವ ಜನರ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯು ಇದನ್ನು “ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು.”

ನಾನು ಈ ಸರಣಿಯನ್ನು “ಆನಂದ ದಾಯಕವಾದ ಕ್ರೈಸ್ತತ್ವ ಎಂದು” ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ: ಲೂಕನು ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಿರುವದರಿಂದ, ಅದರ ಆನಂದವು ಕ್ಷೀಣವಾಯಿತು ಎಂದು ನಾವುಗಳು ತಿಳಿಯಬಾರದು, ತದ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಆನಂದವು ಮುಂದುವರಿಯಿತು; ಈಗಲೂ ಅದು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು.

ಅಪೊಸ್ತಲ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುವ ನಾವುಗಳು, ವಿಶೇಷ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು: ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮೊದಲ ಶತಮಾನದ ಚರಿತ್ರೆ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ, ಇಷ್ಟತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಎಂದು ನಾವುಗಳು ಅರಿಯಬೇಕು. “ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಇದರಂತೆ ಮಾಡಿ” ಎಂಬುದನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು “ಕ್ರೈಸ್ತ ಮೇಲಿ” ಪಾಠವನ್ನು ತಿಳಿಯಲೇ ಬೇಕು.

ಕ್ರೈಸ್ತ ಮೇಲಿ, ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ಹಡಗಾಗಿದೆ, ಅದು ಬಹಳ ಅಮೋಘವಾದ ಹಡಗಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಅದು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹಡಗಾಗಿತ್ತು, ಎರಡನೆ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಸೈನಿಕರಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಯಿತು; ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾಜಿಗಳ ಸರ್ಜೆಂಟ್‌ಗಳಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಪಾಯ ಉಂಟಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯದ ಹಡಗುದಾಣದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ದೊಡ್ಡ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾನದ ಇತರೆ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ನೆನಪನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಅನೇಕ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಾಗುತ್ತಿದೆ; ಅದರ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯದ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ನಟರು ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಟಕರಂತೆ ನಟಿಸಿರುವರು ಆದೊಡ್ಡ ಹಡಗು ಒಂದು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಅಲಯವಾಗಿದೆ.

ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತನ ಸಭೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಆರಂಭವಾಯಿತು, ನಂತರ ದೇವ ಜನರು ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಜನ ಸಂದಣಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು! ನಾವು ಎಚ್ಚರವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಸಭೆಯು ಒಂದು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಅಲಯವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ - ಪುರಾತನ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ದೇವರ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಸ್ಥಳವಾಗಬೇಕು.

ಲೂಕನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಿದ ಅಂಶದಿಂದ ನಾನು ಈ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪೌಲನಿಗೆ ಆದ ವಿಚಾರದ ಕುರಿತು ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು (ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ) ನೋಡಲಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲು ಲೂಕನು ಇದನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ, ಪೌಲನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಂಜಗಸ್ತರಾದ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ!

ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯದ ಪೌಲನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಕುರಿತು

ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 28:31ರ ನಂತರ ಪೌಲನು ವಿನಾದನು? ಎಸುಜಿಯಸ್, ಎಂಬ “ಸಭಾ ಚಲಿತೆಯ ತಂದೆಯು” ಬರೆದು, “ಅವನು ತನ್ನ ಪಿಯಾರ್‌ವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ” ಯಶಸ್ವಿಯಾದವನಾಗಿ, ಅಪೊಸ್ತಲನು ಸುವಾರ್ತೆ ಸಾರುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದನು, ಮತ್ತು ನೀರೋ ಜಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸಾಕ್ಷಿಯಾದನು, ಅವನು ರೋಮಾಯಕ್ಕೆ ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಬಂದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಮರಣ ಉಂಟಾಯಿತು.¹ ಪೌಲನು ಎರಡುಸಾರಿ ಸೆರೆವಾಸವಾದನು ಮತ್ತು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅವನು, ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡಿದನೆಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಿದೆ:

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸೆರೆಮನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೂ² ಮತ್ತು 2 ತಿಮೊಥಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೂ ನಡುವೆ ಇರುವ ಅನೇಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಎರಡನೇ ತಿಮೊಥಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಪೌಲನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದನು (2 ತಿಮೊಥಿ 1:8; 2:9), ಆದರೆ ಈ ಮೇಲಿನ ಎರಡರ ನಡುವೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಗಮನಿಸೋಣ: ಸೆರೆಮನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಬರವಣಿಗೆಗಳು ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿದ್ದರೆ, 2ನೇ ತಿಮೊಥಿಯ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ವತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸೆರೆಮನೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ, ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತರಿದ್ದರು; ಆದರೆ 2 ತಿಮೊಥಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ, ಲೂಕನ ಹೊರತಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನು ತೊರೆದು ಹೋಗಿದ್ದರು (2 ತಿಮೊಥಿ 4:11). ತಾನು ಜಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುವೆನು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೆ, ಪೌಲನು ಸೆರೆಮನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆದನು (ಫಿಲಿಪ್ಪಿ 1:25, 26; 2:24; ಫಿಲೆಮೋನ 22);³ ಆದರೆ 2 ತಿಮೊಥಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮರಣವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದನು (2 ತಿಮೊಥಿ 4:6, 7). ಈ ಪುರಾವೆಗಳಿಂದ, ಪೌಲನು ಎರಡು ಸಾರಿ ರೋಮಾಯದಲ್ಲಿ ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದನು ಎಂದು ಅರಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ತಿಮೊಥಿ ಹಾಗೂ ತೀತನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಘಟನಾವಳಿಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯದ ಘಟನೆಗಳಿಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. J. W. ಮೆಕ್‌ಗಾರ್ವೆಯರು ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟನಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವರು:

ನಾನು ಮಕೆದೋನ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನೀನು ಎಫೆಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರಿಗೆ - ನೀವು ಬೇರೆ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂತಲೂ (1 ತಿಮೊಥಿ 1:3); ನೀನು ಕ್ರೇತದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸಿ ಪಟ್ಟಣಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಸಭೆಯ ಹಿರಿಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಜಞ್ಜು ಬಂದೆನಲ್ಲಾ (ತೀತ 1:5); ಎರಡನೆಯ ಕೊಲಂಥದಲ್ಲಿ ನಿಂತನು. ತ್ರೊಫಿಮನು ಅಸೌಖ್ಯವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಮಿಲೇತದಲ್ಲಿ ಜಞ್ಜಿಸು (2 ತಿಮೊಥಿ 4:20); ನಾನು ನಿಕೊಫೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡದರಿಂದ (ತೀತ 3:12).⁴

ಪೌಲನ ಮೊದಲನೆ ಕಾರಾಗೃಹದ ಬಂದನದಿಂದ ಜಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದ ಕುರಿತು, ತರುವಾಯದ ತಿಳಿಸಿ ಪ್ರಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪ್ರೇರಿತರಲ್ಲದ ಕೆಲವು ಬರಹಗಾರರು ತಿಳಿಸಿರುವರು.

ಉದಾಹರಣೆಗೂ, ರೋಮಾಪುರದ ಕ್ಲೆಮೆಂಟನು (ಹೋಲನು ಕ್ರಿ.ಶ. 96) ಪೌಲನು “ಲೋಕದವರಿಗಲ್ಲ ನೀತಿಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು, ಮತ್ತು “ಅವನು ಪಶ್ಚಿಮದ ಅವನತಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವನು.”⁵ ದಿ ಮೂರಾಟಲಿಯನ್ ಕಾನನ್ (ಹೋಲನು ಕ್ರಿ.ಶ. 170-190) ಪೌಲನ ಪ್ರಯಾಣದ ಕುರಿತು “ಅವನು ಪಟ್ಟಣದಿಂದ (ರೋಮಾ) ಸ್ವೀನ್‌ಗೆ⁶ ಹೋದನು.” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವನು. ಇಂತಹ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಪ್ರೇರಿತ ವಾದವುಗಳಲ್ಲ; ಆದರೆ ಗ್ರಂಥಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುವಾಗ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪುರಾವೆ ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

ಕೆಲವು ದೊರೆತ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 28:31ರ ನಂತರದ ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಧಾರೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು (ಅಪೊಸ್ತಲ ಕೃತ್ಯಗಳು ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಾಗ) ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪೌಲನು ನೀರೋ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದನು (ಅಪೊಸ್ತಲ ಕೃತ್ಯಗಳು 27:24).⁷ ಫೆಲಿಕ್ಸನ, ಫೆಸ್ಟನ, ಹಾಗೂ ಅಗ್ರಿಪ್ಪನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ ವಾದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ನೀರೋ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ಅಪೊಸ್ತಲನು ವಿಶೇಷವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರಬಹುದು. ನೀರೋನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಅರಿತಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯದ ಸಂಗತಿ ಎನೆಂದರೆ, (ನೀರೋ) ಅವನು ತನ್ನ ಪಾಪದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ರೈಸ್ತನಾಗಿರಬಹುದು!

ಅವನ ವಿಚಾರಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಫೆಸ್ಟನ ಹಾಗೂ ಯೂಲ್ಯನ ಕುರಿತಾದ ಸಾಕ್ಷಿಯ ಪೌಲನ ಪರವಾಗಿಯೇ ಇರಬಹುದು. ಕ್ರಿ.ಶ. 62ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಕ್ಷಿಯು ನಿಬುತ್ತವಾಗಿಯೇ ಪೌಲನು ಜಡುಗಡೆಗೊಂಡನು.

ಸ್ವೀನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಸಾರುವ ಹಂಬಲವನ್ನು ಪೌಲನು ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ (ರೋಮಾಪುರ 15:24, 28). ಇದು ಅವನು ಸೇರಬೇಕಾದ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಳವೂ ಆಗಿರಬಹುದು.⁸ ಅವನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಕ್ರೇತವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದನು (ತೀತ 1:5), ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಮಿಲೇತೆನನ್ನು ತೀತನನ್ನು ಜಿಲ್ಲದನು (2 ತಿಮೊಥೆ 4:20), ಮತ್ತು ಅನಾರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ತ್ರೋಫಿಮನನ್ನು ಜಿಲ್ಲನು. ನಂತರ ತನ್ನ ಸ್ವೇಹಿತನಾದ ಫಿಲೆಮೋನನನ್ನು ಸಂಧಿಸಲು, ಮಿಲೇತೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಕೊಲೊಸ್ಸೆಗೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು (ಫಿಲೆಮೋನ 22). ಅವನು ತಾನು ಎಫೆಸದ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಪುನಃ ಸಂಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದನು (ಅಪೊಸ್ತಲ ಕೃತ್ಯಗಳು 20:25). ಹೇಗೋ ಅವರನ್ನು ಪುನಃ ಸಂಧಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ದೇವರು ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆನಂದವಾಗಿರಬಹುದು! (1 ತಿಮೊಥೆ 1:3 ನೋಡಿ.) ಪೌಲನು ಸಭೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ತಿಮೊಥೆಯನ್ನು ಎಫೆಸದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲನು, ನಂತರ ಅವನು ಮೆಕೆದೋನೈಕ್ಕೆ ಹೋದನು (1 ತಿಮೊಥೆ 1:3).

ಮೆಕೆದೋನೈದ ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಪೌಲನು ತ್ರೋವದಲ್ಲಿ ಇಳುಕೊಂಡನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ತನ್ನ ಮೇಲಂಗಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಚರ್ಮದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಸ್ವೇಹಿತನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲನು (2 ತಿಮೊಥೆ 4:13), ಬಹುಶಃ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಪುನಃ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದನು. ಅವನು ಮೆಕೆದೋನೈಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದಾಗ, ಅವನು ಫಿಲಿಪ್ಪಿಯವರ ಅನ್ಯೋನೈತೆಯನ್ನು ಆನಂದಿಸಿದನು (ಫಿಲಿಪ್ಪಿ 2:23, 24). ಅವನು ಮೆಕೆದೋನೈದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ, ಪ್ರಾಯಶಃ ತಿಮೊಥೆ ಹಾಗೂ ತೀತನ⁹ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಬರೆದಿರಬಹುದು. ಈಗ ಪೌಲನು ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದವನಾಗಿರಬಹುದು, ಅವನ ನಂತರದ ಸೇವೆಗೆ ಯುವಕರನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.¹⁰ ಪೌಲನು ಕೊರಿಂಥವನ್ನು ಸಂಧಿಸಿದ್ದರೂ (2 ತಿಮೊಥೆ 4:20), ಅವನು ಪಶ್ಚಿಮ ಗ್ರೀಸ್‌ನ ರೋಮಾಯದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನವಾದ ನಿಕೋಪೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಚಳಿಗಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದನು (ತೀತ 3:12).

ಪೌಲನು, ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ಸಾರುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ರೋಮಾಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು

ಜರುಗುತ್ತಿದ್ದವು ನಂತರ ಅವುಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಜಾಲನು ಬಂಧಿತನಾಗಿ ಮರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದನು. ಕ್ರಿ.ಶ. 64 ಜುಲೈ 18ರಂದು, ಪ್ರಧಾನ ಪಟ್ಟಣವು ಬೆಂಕಿಗೆ ಅಹುತಿಯಾಯಿತು.

ಬಡವರಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಜ್ವಲೆಯು ಒಂಬತ್ತು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಅವರಿಸಿತ್ತು. ಪಟ್ಟಣದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಹತ್ತು ಭಾಗಗಳು ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ನಾಶವಾಯಿತು. ಅರಮನೆ, ದೇವಮಂದಿರಗಳು ಹಾಗೂ ವೇದಿಕೆಗಳು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾದವು. 200,000 ಜನರು ನೇರಬಹುದಾದ ಸರ್ಕಸ್ ಸ್ಥಳವು ಸಹ ಸುಟ್ಟು ಹೋದವು.¹¹

ಆ ಪಟ್ಟಣವು ಬೆಂಕಿಗೆ ಅಹುತಿಯಾದದ್ದಕ್ಕೆ, ಈ ದಿನದ ಚರಿತ್ರಕಾರರು ಸಹ ನೀರೋ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ನಿಂದಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅದು ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿರಬಹುದು. ಹೇಗೂ, ಕೋಪಗೊಂಡ ನಾಗರೀಕರು, ನೀರೋ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪುನಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅರಿತವರಾಗಿ, ಆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದರು. ಜನರ ಕೋಪವನ್ನು ನಿಗ್ರಹ ಮಾಡಲು, ಅವನು ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಬಲಪಶುಮಾಡಿದನು. ನೀರೋ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಕುರಿತು, ಏಶ್ಚಿಕನೆಂಬ ರೋಮಾದ ಇತಿಹಾಸಕಾರನು (ಕ್ರಿ.ಶ. 55-120) ತಿಳಿಸಿ:

ಅವನ ಮೇಲಿದ್ದ ನಿಂದನೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು, ತನ್ನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೋಸಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡನು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರು ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚರ್ಮವನ್ನು ಧರಿಸಿದವರಾಗಿ, ನಾಯಿಗಳಿಂದಲ, ಬೆಂಕಿಯಿಂದಲೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ ಆ ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಸುಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀರೋ ಅವನ್ನು ಜನರು ನೋಡಲೆಂದು ತನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದನು ...¹²

ನೀರೋ, ಕ್ರೈಸ್ತರ ತಲೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದ್ದನು ಎಂದು ಏಶ್ಚಿಕನು ವರದಿ ನೀಡಿರುವನು, ಅವರನ್ನು ಸಿಂಹಗಳ ಆಹಾರವಾಗಿ, ನಿಲುವು ಕಂಬಗಳ ಮೇಲಿನಿಂದ ಜೀಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಹೀಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾಲನೇ ಪ್ರಥಮ ಗುಲಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಕ್ರಿ.ಶ. 67ರಲ್ಲಿ ಜಾಲನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರಬಹುದು, ಅವನನ್ನು ನಿಕೋ ಫೋಲಿಯದಿಂದ ರೋಮಾಯಕ್ಕೆ ಎಳೆದೊಯ್ದಿರಬಹುದು (ತೀತ 3:12), ಆ ಬಂಧನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು (ಅಪೊಸ್ತಲ ಕೃತ್ಯಗಳು 28:30). ಆದಿ ಬರಹಗಾರರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಒಬ್ಬನೆ ನಿಂತು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕಲ್ಲಿನ ಕುಣಿಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬೆಳಕು ಚೆಲುತ್ತಿತ್ತು.

ಆ ಮಂದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬ ಅನಾಮಿಕ ಧರ್ಮಿಷ್ಠನಿಂದ ಚರ್ಮದ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಲೇಖನಿಯನ್ನು ಪಡೆದು/ಬಳಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯನಾದ ತಿಮೋಥಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದನು. ಅವನು ರೋಮಾಯದ ಹಕ್ಕುದಾರನಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿದ್ದನು, ಆದರೆ ಅವನ ಸ್ವಂತ ಜನರೇ ಅವನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಿಬುತ್ತವಾಗಿ, ಎರಡನೆಯ ಸಾಲಿ ಅವನಿಗೆ ಜಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿರಲಿಲ್ಲ (2 ತಿಮೋಥೆ 4:16).¹³ ಅವನು ಮರಣವನ್ನು ಎದುರಿಸೋಡುತ್ತಿದ್ದನು (4:6-8). ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಯುವಕನಾದ ಸೌವಾರ್ತಿಕನಿಗೆ:

ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬೇಗ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡು: ... ಯಾಕಂದರೆ ದೇವನು ಇಹಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಐಚ್ಛು ಧನಲೋನಿಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು; ಕ್ರೈಸ್ತನು ಗಾಲಾತ್ಯಕ್ಕೂ ತೀತನು ದಲ್ಮಾತ್ಯಕ್ಕೂ ಹೋದರು; ಲೂಕನು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಮಾರ್ಕನನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಬಾ, ಅವನು ನನಗೆ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತುಘಕನನ್ನು ಎಫೆಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆನು. ತ್ರೋವದಲ್ಲ ನಾನು ಕರ್ಪನ ಬಳಿಯಲ್ಲ ಐಚ್ಛುಬಂದ ಮೇಲಂಗಿಯನ್ನೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚರ್ಮದ ಕಾಗದಗಳನ್ನೂ ನೀನು ಬರುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ (2 ತಿಮೊಥೆ 4:9-13).

ಚಳಿಗಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಜೆಯೇ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡು. ಯುಬಾಲನೂ ಪೂವೆಯನೂ ಅನನೂ ಕ್ರೈದ್ಯಳೂ ಉಳಿದ ಸಹೋದರರೆಲ್ಲರೂ ನಿನಗೆ ವಂದನೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ (2 ತಿಮೊಥೆ 4:21ಎ).

ಚಳಿಗಾಲದ ಪ್ರಯಾಣವು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿತ್ತು, ಮುಂದಿನ ವಸಂತಕಾಲದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪೊಲನು ಜೀವದಿಂದ ಇರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿತಿದ್ದನು.

ಪ್ರೇರಿತವಲ್ಲದ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ, ¹⁴ ಕ್ರಿ.ಶ. 67/68ರಲ್ಲಿ ಪೊಲನು ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತಲಿಸಲಾಯಿತು, ಕತ್ತಲಿಸುವವನು ಪೊಲನು ತಲೆಯನ್ನು ಅವನ ದೇಹದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದಾಗ, ಅಪೊಸ್ತಲನ ಅತ್ಯವು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅವನ ಕರ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಯಿತು (ಫಿಲಿಪ್ಪಿ 1:23), ನಾವು ಅವನಿಗೆ ಅಂತಿಮ ನಮನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ, ¹⁵ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳು ನಮಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ:

ಅವರು ಸತ್ಯ ಬೋಧನೆಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಕಲ್ಪನಾಕಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಆದರೆ ನೀನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಚಿತ್ತನಾಗಿರು, ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ತಾಳಿಕೋ, ಸೌವಾರ್ತಿಕನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡು, ನಿನಗೆ, ನೇಮಿಸಿರುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಲೋಪವಿಲ್ಲದೆ ನಡಿಸು. ಯಾಕಂದರೆ ನಾನಂತೂ ಈಗಲೇ ಪಾನದ್ರವ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಪಿತನಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ; ನಾನು ಹೊರಟು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಸಮಯವು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದದೆ. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ನನ್ನ ಓಟವನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಕ್ರಿಸ್ತನಂಜಕೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ; ನೀತಿವಂತರಿಗೆ ದೊರಕುವ ಜಯಮಾಲೆಯು ಮುಂದೆ ನನಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ; ಆದನ್ನು ನೀತಿಯುಳ್ಳನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವ ಕರ್ತನು ಆ ದಿನದಲ್ಲ ನನಗೆ ಕೊಡುವನು; ನನಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುವನು (2 ತಿಮೊಥೆ 4:6-8).

ಮೊದಲ ಶತಮಾನದ ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು

ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು ಪುಸ್ತಕದ ಇತರೆ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಸ್ಥಬ್ಧರಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಚೇತ್ರ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಅಪೊಸ್ತಲರು ಯೇಸುವಿನ ಕುರಿತು ಸಾರುತ್ತಾ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು (ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 9:32) ಪ್ರೇರಿತವಲ್ಲದ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಅಪೊಸ್ತಲನು ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ತಲುಪಿಸಿದನು. ಅದು ದೇವರ ಮಹಾ ಆ ದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿತ್ತು (ಮತ್ತಾಯ 28:18-20; ಮಾರ್ಕ 16:15, 16; ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 1:8) ಮತ್ತು ಕೊಲೊಸ್ಸೆಯವರಿಗೆ ಪೊಲನು ತಿಳಿಸಿದ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ, "... ನೀವು ದೇವರ ಕೃಪೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸತ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳುಕೊಂಡ ದಿವಸದಿಂದ ಆ ಸುವಾರ್ತೆಯು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಫಲಕೊಟ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದ ಪ್ರಕಾರ ಲೋಕದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಜ್ಜಿ ಫಲಕೊಟ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ ..." (ಕೊಲೊಸ್ಸೆ

1:5, 6: ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದು ನನ್ನದು).¹⁶

ಅದಿ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಪ್ರಕಾರ ಅಪೋಸ್ತಲನಾದ ಯೋಹಾನ್‌ನು, ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ದಿವಸದ ಬಹು ದಿನಗಳನ್ನು ಎಫೆಸದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದನು. ಜೇತ್ರನು ಅಂತಿಯೋಕ್ಯದವರೆಗೂ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅರಿತಿರುವೆವು (ಗಲಾತ್ಯ 2:11) ಬಾಬಿಲೋನಿಗೂ ಹೋಗಿದ್ದನು (1 ಜೇತ್ರ 5:13).¹⁷ ಅಪೋಸ್ತಲರಲ್ಲದವರೂ ಸಹ ಶುಭ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು (ಅಪೋಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 11:19). ಅಪೋಸ್ತಲರೊಳಗಿನಂತೆ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಸಹ ಸ್ತ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದರು (1 ಕೊರಿಂಥ 16:12; ತೀತ 3:13). ಒಂದು ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಪಾಲನ ಇಬ್ಬರು ಸಹಜರಾದ, ಸೀಲ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕರು, ಜೇತ್ರನೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದರು (1 ಜೇತ್ರ 5:12 13).

ಪಾಲನಂತೆ, ಪವಿತ್ರಾತ್ಮ ಪ್ರೇರಿತರಾದವರು, ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ನಂಜಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಕ್ರಿ.ಶ. 60ರಲ್ಲಿ ಲೂಕನು ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಪೋಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಬರೆದನು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕರು ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಬರೆದರು. ಪಾಲನಂತೆ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಸಭಾನಾಯಕರುಗಳು ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು: ಯೇಸುವಿನ, ಸಹೋದರನಾದ ಯಾಕೋಬನು ಸ್ತ್ರಿಯಾಶೀಲನಾದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಜೀವಿತದ ಕುರಿತು ಯೆಹೂದ್ಯರಿಗೆ ಬರೆದನು, ಯೇಸುವಿನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಹೋದರನಾದ ಯೂದನು, "... ನಂಜಕೆಗಾಗಿ ತವಕಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ..." ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದನು (ಯೂದ 3). ಜೇತ್ರನು ಮರಣಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವಾಗ (2 ಜೇತ್ರ 1:13-15) ಎರಡು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು; ಗೌರವದಿಂದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಕುರಿತು, ಸುಳ್ಳು ಬೋಧನೆಯ¹⁸ ಕುರಿತು ಎರಡನೇ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಜೇತ್ರನು ಬರೆದನು - ಯಾಕೋಬ, 1 ಮತ್ತು 2 ಜೇತ್ರ ಹಾಗೂ ಯೂದ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕ್ರಿ.ಶ. 60ರಲ್ಲಿ¹⁹ ಬರೆದಿರಬಹುದು.

ಮೊದಲನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅಪೋಸ್ತಲನಾದ ಯೋಹಾನ್‌ನು, ಅಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಐದು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವನು. ಕ್ರಿಸ್ತನು "ಮಾಂಸಧಾರಿಯಾಗಿ" ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅವನು ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಬರೆದನು (ಯೋಹಾನ್ 1:1, 14; ನೋಡಿಲಿ 2 ಯೋಹಾನ್ 7). ತಪ್ಪು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು, ಮೊದಲ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆದನು (1 ಯೋಹಾನ್ 1:1; 2:1). ತಪ್ಪು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಲು ಎರಡನೇ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆದನು (2 ಯೋಹಾನ್ 7-11). ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಹಾನ್‌ನು ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು, ದೇವರ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಬರೆದನು (ಪ್ರಕಟನೆ 1:1, 9-11). ಹಿಂಸೆಗೊಳಗಾದ ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಫೈತ್ಯಾಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಅಂತಿಮವಾದ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ಬರೆದನು (ಪ್ರಕಟನೆ 2:10).

ಆರಂಭದಿಂದಲೇ, ಸಭೆಯು ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿತ್ತು. ನಂಜಕೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಪಾಲನೊಂದಿಗೆ ಇತರರೂ ಸಹ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರು, ಮೊದಲ ಅರ್ಧ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯು ಯೆಹೂದ್ಯರಿಂದ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿತ್ತು. ಯೆಹೂದ್ಯ ಹಿಲಿ ಸಭೆಯವರು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದರು. ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಪಾಲನು ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಭೆಯನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವಾಗ, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾಯಿತು; ಅರಸನಾದ ಹೆರೋದನು ಯಾಕೋಬನ ತಲೆಯನ್ನು ತುಂಡಲಿಸಿದನು (ಅಪೋಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 7:58-60; 22:4; 26:10; 12:2). ಪ್ರೇರಿತವಲ್ಲದ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಯೇಸುವಿನ ಸಹೋದರನಾದ ಯಾಕೋಬನ ತಲೆಯನ್ನು ಯೆಹೂದ್ಯರೇ ತುಂಡಲಿಸಿದರು:

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅವನು ಶ್ರೀಮಂತರ ಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದನು, ಅವರು ಭ್ರಷ್ಟರಾದ

ಯೆರೂಸಲೇಮಿನ ಯೆಹೂದ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವನು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಲಂಘಿಸಿದನು ಎಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ನೀಡಿ, ಅವನನ್ನು ದೇವಾಲಯದ ತುದಿಯಿಂದ ತಳ್ಳಿ, ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು ನಂತರ ಕೋಲಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು ಅವನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದರು, ಆಗಲೂ ಸಹ ಅವನು, ತನ್ನ ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.²⁰

ಕ್ರಿ.ಶ. 64/65ರಲ್ಲಿ, ನೀರೋ ಜಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಹಿಂಸೆಯು, ರೋಮಾಯರು ಸಭೆಗೆ ನೀಡಿದ ಹಿಂಸೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿತು.²¹ ನೀರೋನ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇತ್ರನು ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಹಿಂಸೆಯ ಕುರಿತು ಬರೆದನು. ಪ್ರೇರಿತವಲ್ಲದ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹೇತುವು ಪ್ರಕಾರ, ಈ ಹಿಂಸೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಪೊಸ್ತಲರು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಇತರೆ ಅಪೊಸ್ತಲರ ಮರಣದ ಕುರಿತು ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲೇ ತಿಳಿದಿರುವೆವು. ಹೇತ್ರನ ಮರಣದ ಕುರಿತು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹೇತುವು, ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು, ಕ್ರೂರವಾದ ಮರಣವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ನೀಡಿದರು. ಆ ಕಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಹೇತ್ರನು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಹಾಗೆ ಮರಣ ಹೊಂದುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು, ತನನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಕ್ರೂರಿಗೆ ಹಾಕಲು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಕ್ರೈಸ್ತರು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸದೆ, ಇತರೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿದರು. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜದ್ಧ ಬೆಂಕಿಗೆ ಇವರೇ ಕಾರಣರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ, ಅವರನ್ನು ರಾಜದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದರೆಂದು, ಮಾಟಗಾರರೆಂದು ಹಾದರಗಾರರೆಂದು, ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ತಿನ್ನುವರೆಂಬ ಅರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿದರು.²² ಕ್ರೈಸ್ತರು ಇತರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವವರು ಎಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ನೀಡಿ, ಸಮಾಜದ ಜನರ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಸೂಯೆಯು ಉದ್ಭವಿಸಿತು: “ಯೇಸುವಿನ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ‘ಅನಾಸ್ತಿಕರು’ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವರೆಂಬ ಪಟ್ಟವನ್ನು ನೀಡಿದರು” ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಕಲ ಘಟನೆಗಳಿಗೂ ಕ್ರೈಸ್ತರೇ ಕಾರಣರೆಂದು ತಿಳಿದರು, ಅವರ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಕ್ಷಾಧಾರಗಳಿರಲಿಲ್ಲ:

[ನೀರೋ ನೀಡಿದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು] ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಬೇಕಿತ್ತು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಅಪಾಧನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಅವರು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವರೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರ ಧರ್ಮವೇ ಅಧರ್ಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ...²³

ದೋಷಿತನು, ಅಂದರೆ ರೋಮಾಯದ ಆಡಳಿತಗಾರನು ಕ್ರೈಸ್ತರ ಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯ ಅಪವಾದವನ್ನು ಮಾಡಿದನು:²⁴

ಇಡೀ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತರ ರಕ್ತದಿಂದ ಮುಳುಗಿಸಿದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ದೋಷಿತಿಯನು ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದನು (ಹೊಲನು 81-96) ಎಂದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವನು ಜಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಆರಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದನು ...

ದೋಷಿತಿಯನು ಮಹಾ ಪರಾಕ್ರಮದ ನಿಮಿತ್ತ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಸಾವು ಮರಣಗಳ ನಡುವೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅವನು ಕೆಲವರನ್ನು ಸಾಯಿಸಿದನು, ಕೆಲವರನ್ನು ಓಡಿಸಲಾಯಿತು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಕ್ರವರ್ತಿಯ ನಾಮವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಲಾಯಿತು, ಕೆಲವರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು.²⁵

ದೋಖಿತನ ಆಡಳಿತದ ಕಡೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನೆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದಿರಬಹುದು (ಕ್ರಿ.ಶ. 94-96). ಅಧ್ಯಾಯ 2ರಲ್ಲಿ “ಕ್ರೈಸ್ತರು ಸಾಯುವಾಗಲೂ ನಂಜಗಸ್ತರಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ” ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ (ವಚನ 10; NCV) ಮತ್ತು “ನನ್ನ ನಂಜಗಸ್ತನಾದ ಅಂತಿಮನು ಹೆರ್ಗಮದಲ್ಲ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು” [ರಕ್ತಸಾಕ್ಷಿ] (ವಚನ 13). ಅಧ್ಯಾಯ 6ರಲ್ಲಿ “ವಾಕ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ಮರಣಹೊಂದಿದ ಇತರರ ಕುರಿತೂ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ” (ವಚನ 9). ಅಧ್ಯಾಯ 17ರಲ್ಲಿ “ಬಾಬಿಲೆಂಬ ಜಾರಸ್ತ್ರೀಯು, ದೇವ ಜನರ ಹಾಗೂ ರಕ್ತಸಾಕ್ಷಿಗಳ ರಕ್ತವನ್ನು ಕುಡಿದಳು” ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ (ವಚನಗಳು 1-6). (ಆ ಜಾರಸ್ತ್ರೀಯ ಸಹ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರಲಿಂದು [ವಚನ 9] ಅವಳನ್ನು ವಿಳು ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ರೋಮಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು.)

ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ, ದೋಖಿತನ ಆಡಳಿತ ಹಿಂಸೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಹೊಲನ ಸ್ವೇಹಿತನಾದ ತಿಮೋಥಿಯನು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ.²⁶ ಈ ಹಿಂಸೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕುಬದುಕು ಅಪೊಸ್ತಲರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ಅಪೊಸ್ತಲ ಯೋಹಾನನನ್ನು ಪತ್ಮೋನ್ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಸಾಗ ಹಾಕಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ಅವನು “ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು” (ಪ್ರಕಟನೆ 1:1, 9).²⁷

ರೋಮಾಯರ ಈ ಕ್ರೂರತನ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಆನಂದಿಯನ್ನು ಕುಂದಿಸಿತೇ? ದೇವ ಮಕ್ಕಳ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಿಂತು ಹೋದವೇ? ರೋಮಾಯರ ಈ ಕ್ರೂರ ಹಿಂಸೆಯ ಪರಿಣಾಮದ ಕುರಿತು, ಎರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಬರವಣಿಗೆ ಕಾರನಾದ ತೆಕುಲನು ಬರೆದು:

ನಾವುಗಳು ನನ್ನೆಯ ದಿವಸದ ಜನರಾದರೂ, ನಿಮಗೆ ಸೇರಿದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವೆವು. ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು, ಅರಮನೆಗಳನ್ನು, ಸಭಾಂಗಣಗಳನ್ನು ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುಲಗಳನ್ನು ಅವಲಿಸಿರುವೆವು. ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಕ್ರೂರತನದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದರೂ, ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯು ನಿಮ್ಮವರನ್ನು ಗೆದ್ದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಹೀನೈಸಿದರೂ, ನಾವು ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿರುವೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ರಕ್ತಸಾಕ್ಷಿಗಳ ರಕ್ತವೇ ಜೀವವಾಗಿರುತ್ತದೆ [ಕ್ರೈಸ್ತರ].²⁸

ಕಾಲಾಂತರದಿಂದಲೂ ಮುಂದುವರಿದ ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲಿನ ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು

ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ರಕ್ತಸಾಕ್ಷಿಗಳ ರಕ್ತವು ರೋಮಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹರಿಯಿತು. “ಫಾಕ್ಸಸ್ ಬುಕ್ ಆಫ್ ಮಾರ್ಟಿರ್ಸ್” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ, ಜಾನ್ ಫಾಕ್ಸರವರು, ರೋಮಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ನೀಡಿದ ಹಿಂಸೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಬಗೆಯ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿರುವರು.²⁹ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಖ್ರಿಜನ್, ಇಗ್ನೇಷಿಯಸ್³⁰ ಆಡಳಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಹಾನನ ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಕರೆತರಲು, ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂರು ವನ್ಯ ಮೃಗಗಳು ಅವನನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕಿದವು. ಮಾರ್ಕಸ್ ಅರು ಲೂಯಿಸ್ ಆಡಳಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಯೋಹಾನನ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ರೋಮಾಯಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದಾಗ, ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಮೊದಲು, ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ತೆಗಳುಂಟೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಲಾಯಿತು.³¹ ಆಗ ಅವನು ಉತ್ತರಿಸಿ, “ಎಂಬತ್ತೆ - ಅದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಾನು ಆತನನ್ನು ಸೇವಿಸಿರುವೆನು, ಮತ್ತು ಆತನು ನನಗೆ ಯಾವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲಿಲ್ಲ: ಆ ನನ್ನ ಅರಸನನ್ನೂ ಕರ್ತನನ್ನೂ ನಾನು ಹೇಗೆ ನಾನು ದೂಷಿಸಲಿ? ಅಂದನು.”³² ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸಾಕ್ಷಿಯ ನಿಮಿತ್ತ ಜಸ್ಟಿನ್ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಸಹ³³ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು. ಅದೇ ಹಿಂಸೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸವೇರನನು ಅಳುವಾಗ, ಲಯನ್ಯನ ಇರೇನಿಯಸ್ ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖನು ಹತ್ತೆಗೇರಿದನು. ಮಿಕ್ಸಿಮಸ್, ಡೇಸಿಯಸ್ ವೆಲೆ ಲಿಯನ್ ಹಾಗೂ, ಮಿಕ್ಸಿಮಿಯನ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಹಿಂಸೆಯು ಉಂಟಾಯಿತು ಎಂದು ಫಾಕ್ಸ್ ತಿಳಿಸಿರುವರು.

ಸಭೆ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡ ಅಧಿಯಲ್ಲ ಜರುಗಿದ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಹಿಂಸೆಯ ಕುರಿತು ಬರೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಅಷ್ಟಿಹದ ಯುವತಿಯಾದ ತಾಯಿ ಪೆರೆಪೆಜುವಾಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಹುದು, ಆಕೆ ಅಸಮಯದಲ್ಲಯೇ ಹತ್ಯೆಗೊಳಗಾದಳು; ಹಾಗೂ 6, 666 ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಿಪಾಯಿಗಳು, ಗೌಲ್‌ನಲ್ಲ ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಹೊರಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಅದೇಶವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಇತರೆ ನೈಸಿಕರು ಅವರನ್ನು ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿದರು; ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಕ್ತಸಾಕ್ಷಿಯಾದ, ಅಲ್ಪಾನನ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಕ್ತ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದಾಗ, ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಪಾನನ ಧೈರ್ಯದ ಫೈನಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು - ಇನ್ನೂ ಇತರರು ಇರುವರು.

ಮತ್ತೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ಈ ವಿಧವಾದ ಹಿಂಸೆಯು ಸಭೆಯನ್ನು ವಿನಾಶ ಮಾಡಿತೇ? ದೇವ ಜನರ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಿಂತು ಹೋದವೇ? ಒಬ್ಬ ಬರಹಗಾರನು ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ನೀಡಿರುವನು:

ಹಿಂಸೆಯ ನಡುವೆಯೇ ಸಭೆಯು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿದೆ. ನಂತರದ ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಅದರ ನೆರಳು ಮುಂದುವರಿಯಿತು, ಅನೇಕ ಸಾರಿ, ಈ ಹಿಂಸೆಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಸಭೆಯು ವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿತು. ಮತ್ತು ಉಗುರುಬಿಜ್ಜಿಗಿದ್ದ ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕಿತು, ಮತ್ತು ಹಗುರ ಮನೋಭಾವದ ಲೋಕವು ಸಭೆಯಲ್ಲ ಇರದಂತೆ ಮಾಡಿತು.³⁴

ಆದಿ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಬಲವಾದ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವರ ಮನೋಭಾವದ ಕುರಿತು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ರೋಮಾಯದಲ್ಲ ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕಳೆದೊಂಬೆ ಎಂಬ ಕೊಣೆಗಳನ್ನು ರೋಮಾಪುರದ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು, ಅದು ಆ ಪಟ್ಟಣದ ತಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೈಲುಗಟ್ಟಲೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿತ್ತು. ಕ್ರೈಸ್ತರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅಲ್ಲಿ ಆರಾಧನೆಗಾಗಿ ಸೇರಿಬರುತ್ತಿದ್ದರು, ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ, ಸತ್ತವರನ್ನು ಹೂಣಿಟ್ಟು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ನೀವು ಆ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದು, ಸಮಾಧಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾಗ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಬರೆದಿರುವ ಪಾಲಿವಾಳ, ತಿಲೇಟ ಹಾಗೂ ಲಂಗರುಗಳ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಅವರ ನಂಬಿಕೆಯು ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ಯೇಸುವಿನ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕುರುಬನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿದವರ ಬಿರುದ್ದವಾಗಿ ಅವರುಗಳು ಯಾವ ಬಿರೋಧವನ್ನು ತೋರದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ದುಃಖದ ಹಾಗೂ ಮುಯ್ಯಿ ತಿಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ: “ಅದರ ಪ್ರೀತಿ, ಕನಿಕರ, ಅನುಕಂಪದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.”³⁵

ಕಡೆಯದಾಗಿ ಡಯೋಕ್ಲೇಟಿಯನ ಆಡಳಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಭಯಂಕರವಾದ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾದರು. 303ರಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಾಮ ಮಾಡುವ ಕಟ್ಟಪಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದನು, ಸಭಾ ನಾಯಕರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದನು, ಕ್ರೈಸ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದನು, ಮತ್ತು ದೇವರ ವಾಕ್ಯದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದನು. ಯುವ ಡೀಕನ್‌ನಾದ ತಿಮೋಥಿಯನು ಹಾಗೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ಸತ್ಯವೇದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಶಿಲುಬೆಗೆ ಹಾಕಿದರು.

ಡಯೋಕ್ಲೇಟಿ ಹಾಗೂ ಗಲೀಲಿಯಸ್ ಎಂಬವರು ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಾಗ, ಸಭೆಯು ಬಹಳವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಂಡು, ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯುವ ಅರ್ಹತೆಗೆ ಬಂದಿತು. 311ರಲ್ಲಿ ಗಲೀಲಿಯನ್ನು ಹಿಂಸೆ ನೀಡುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು. 313ರಲ್ಲಿ

ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟನ್ ಮತ್ತು ಅಸಿನಿಯಸ್‌ರವರ “ಎಡಿಕ್ಟ್ ಆಫ್ ಮಿಲಾನ್” ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ನಾಗರೀಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಿತು. 323ರಲ್ಲಿ, ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟನ್‌ನ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ರೋಮಾಯರು ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಉಪಟಳವು ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಿತು.³⁶ ಒಬ್ಬನು ಹೇಳಿರುವಂತೆ, “ರೋಮಾಯರು ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಸಂಧಿಸಿದರೆ, ಕ್ರೈಸ್ತರು ರೋಮಾಯರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸಂಧಿಸಿದರು - ಅಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಜಯವಾಯಿತು.”

ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿದ ನಾಗರೀಕ ಹಕ್ಕು ಮಿಶ್ರವಾದ ಅಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ನೀಡಿತು, ಯೇಸು ಹಾಗೂ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಬರಹಗಾರರು ಮುಂತಿಹಿಸಿದಂತೆ, ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟನ್‌ನು ದೇವ ದೂಷಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದನು.³⁷ ಸಭೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಲು ಈ ಪಾಠವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲಾಗಿ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಸರಳವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವೆನು (1) ಸಭೆಯು ಎಷ್ಟೇ ಭ್ರಷ್ಟವಾದರೂ “ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಂಜಗನ್ನ ರಾದವರಿದ್ದರು” ಮತ್ತು (2) ಆ ನಂಜಗನ್ನರು ದೇವರಿಗಾಗಿ “ಕಾರ್ಯ” ಮಾಡಿದರು. ಒಬ್ಬ ಇತಿಹಾಸಕಾರನು ಈ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಮಾಡಿರುವನು:

ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಅಂಟುರೋಗದಂತೆ ಕ್ರೈಸ್ತತ್ವವು ಪ್ರಸಾರಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಒಂದು ಸಾಲಿ ಅದು ಒಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ ಆರಂಭವಾದಾಗ ಅದು ಹತ್ತಿರದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹರಡಿ, ಅದರ ಬೇರುಗಳು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ಲಿನಿ ಎಂಬವರು ಜಢಾನ್ಯ - ಪೂಂಕದ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ, “ಕ್ರೈಸ್ತರ ಯೊಡ್ಡ ಗುಂಪು” ಅವರಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಅಂಗಗಳ, ಸಕಲ ವಯಸ್ಸಿನವರು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ವಿಧದ ಎಂಟು ಪಟ್ಟಣ ಹಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರಿಸಿತು, ಅದರಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಒಂಟಿಯಾದವು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮುಂದುವರಿಯಲಿಲ್ಲ, ವಧೆಯ ಪಾಣಿಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಎಫೆಸುದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಯೂಫ್ರೇಟಿಸ್‌ನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ, ಅಂತಿಯೋ ಕ್ಯದ ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲೂ, ಕ್ರಿ.ಶ. 200ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ರೈಸ್ತ ಅರಸನಿದ್ದನು. ಅವನು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಿಯದವನು ಸುವಾರ್ತೆಯು ಐಗುಪ್ತ ಮತ್ತು ಸೇಲಿನ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೂ ಹರಡಿತು, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲೂ ಅಪ್ಪಿಕದ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ದಕ್ಷಿಣದ ಗಾಲ್‌ನಲ್ಲೂ ಸ್ಯಾನಿಷ್ ಕ್ರೈಸ್ತರಿದ್ದರು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ, ಅವರು (ಎರಡನೇ) ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಜುಲಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೋಮನ್ನರು ಹಾಗೂ ಕ್ರೈಸ್ತರಿದ್ದರು.³⁸

ಆ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಮಿಶನರಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಮರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನಂಜಗನ್ನಿಗೆಯಿಂದ ಸಾಲಿದ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಹೆಸರು ಗಳು ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಿಂದ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹರಡಿದವು - ಸುವಾರ್ತೆಗಾಗಿ ಹಿಂಸೆ ಅನುಭವಿಸಿದವರ ಹೆಸರುಗಳು ಮನುಷ್ಯರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗದಿದ್ದರೂ, ದೇವರು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳುಕೊಂಡಿದ್ದನು, ಆತನೇ ತನ್ನ ಜನರ “ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು” ದಾಖಲು ಮಾಡಿರುವನು.

ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೇವ ಜನರೂ ನಹ ದೇವರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿರುವರು

ಬರೆಯಲು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಪುನಃ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದೆನು. ಸಭೆಗಳು ದೇವರೊಂದಿಗಿನ ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿನ 50 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅನೇಕ ನನ್ನ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಬಹುದು.³⁹ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ನಾನು

ಬರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳು ನನ್ನ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಹೇಗೂ ದೇವರು ತಾನೇ ತನ್ನ ಸಭೆಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವಾತನಾಗಿರುವನು (ಪ್ರಕಟನೆ 1:13, 20: 2:1). ಆತನು ಈಗಲೂ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿತವನಾಗಿರುವನು (ಪ್ರಕಟನೆ 2:2, 9, 13, 19) ಇನ್ನೂ ಆತನು ಅವರ “ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು” ದಾಖಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು.

ಅಗಮ್ಯವಾದ ದೇವರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜರುಗುತ್ತಿವೆ, ಈ ಭೃಥ್ ಫಾರ್ ಏಡೇ, ತಲುಪುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ನೈಜೀಲಿಯಾ ಆಫ್ರಿಕದ ಇತರೆ ದೇಶಗಳು, ಹಾಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಆತ್ಮಗಳ ಸುಗ್ಗಿಗಾಗಿ ನಾವು ಚಿಂತನ ಮಾಡುವವರಾಗಿ ದ್ದೇವೆ. “ಇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ” ದೊರಕುವ ಆನಂದವನ್ನು ಕರ್ತನ ಸಿಂಹಾಸನದ ಬಳಿ ನೇರುವಾಗ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವವಾಗಿರುತ್ತೇವೆ! ಪರಲೋಕದ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಓದಲು ನಾನು ಉತ್ಸುಕನಾಗಿದ್ದೇನೆ!

ಮುಂದಿನ ಶತಮಾನ ಆರಂಭವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಕರ್ತನು ಬಾರದೆ ಹೋದರೆ, ಆ ಶತಮಾನವನ್ನು, ಮೊದಲ ಶತಮಾನದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ: “ಲೋಕದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಸಾರಿ, ಸಕಲ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು” ಆತನ “ಶಿಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು,” “ಲೋಕದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಬೇಕು” (ಮಾರ್ಕ 16:15; ಮತ್ತಾಯ 28:19; ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 1:8). ಮೊದಲ ಶತಮಾನದಲ್ಲೂ ಹೊಲ ಮತ್ತು ಇತರರು ಮಾಡಿದಂತೆ, ಈ ಶತಮಾನದಲ್ಲೂ ಇರುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸೋಣ. ದೇವರು ನಮ್ಮ ಕುಲತಾಗಿ ಬರೆಯುವಂತೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನೀಡೋಣ!⁴⁰

ಪ್ರಸಂಗದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

ಈ ಮುಂದಿನ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಹಾಗೂ ಬೋಧಕರುಗಳು, “29ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಎಂದು ಕರೆದಿರುವರು.” ಅಧ್ಯಾಯ 28ರಲ್ಲಿ ದೇವರ ಕಾರ್ಯಗಳು “ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ” ಅಂತ್ಯವಾಗದೆ ಅವುಗಳು ಮುಂದುವರಿದ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

¹ಯುನೈಟೆಡ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ಸ್ ಹಿಸ್ಟರಿ 2:22. ²“ಸೆರೆಮನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು” ಎಫೆಸ ಫಿಲಿಪ್ಪಿ, ಕೊಲೊಸ್ಸೆ ಮತ್ತು ಫಿಲೆಮೋನ. ³ಕರ್ತನ ಚಿತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಮರಣಕ್ಕೆ ಹೊಲನು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ, ಜಡುಗಡೆ ಬಯಸಿದನು. ⁴J. W. McGarvey, *New Commentary on Acts of Apostles*, vol. 2 (Delight, Ark.: Gospel Light Publishing Co., n.d.), 292. ⁵1 Clement 5. Clement of Rome (ಹೊಲನು 30-100) ರವರು, ಅಪೊಸ್ತಲರ ಪಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖನಾದವನು. ⁶ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ಲೇಶನ್ ಆಫ್ ದಿ ಮುರೆಟೋಲಿಯನ್ ಫ್ರಾನ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಕಾನನ್. Samuel M. Jackson (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1977), 8:56. ⁷ಪ್ರತಿ ಪಿಯಾರ್‌ದನ್ನು ನೀರೋ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ “ಕೈಸರನಿಗೆ” ಒಯ್ಯಲಿಲ್ಲ. ಹೊಲನು ಅವನ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅನುಮಾನವಿದೆ, ಯೆಹೂದ್ಯರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಹೊಲನು ಬಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ತರ್ಕವಿದೆ, ಹೊಲನು ಅವನ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವುದು ನಿಶ್ಚಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವೆನು. ⁸ಹೊಲನ ಅಂತಿಮ ಪ್ರಯಾಣದ ನಕ್ಷೆ ನೋಡಿ. ⁹ತೀತನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ¹⁰1 ಮತ್ತು 2 ತಿಮೊಥೆ ಹಾಗೂ ತೀತ “ಪಾಸ್ಕರಲ್ ಎಪಿಸ್ಟಲ್ಸ್” ಪ್ರಸಂಗಿಗೆ ಪಾಸ್ಕರ್ ಎನ್ನುವದಿಲ್ಲ. “ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು” ಎನ್ನಬಹುದು.

¹¹Paul Rogers, “At the End of Paul’s Life,” *The Preacher’s Periodical* (May 1985), 27. ¹²Quoted in Vera E. Walker, *A First Church History* (London: Student Christian

Movement Press, 1936), 13, 14. ¹³ಮೊದಲ ವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳುಂಟು. ವಿಚಾರಣೆಯ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರತಿವಾದ. ¹⁴ಹಾರದಲ್ಲರುವ ಮಾಹಿತಿ ಸತ್ಯವೇದದಲ್ಲರುವದಿಲ್ಲ, ಪ್ರೇರಿತವಲ್ಲದ, ಅಧಿ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಬರವಣಿಗೆ ಇತಿಹಾಸಕಾರರ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುವೆನು. ಪುರಾತನ ಹೇಳಿಕೆಗಳು, ದೇವರ ಪ್ರೇರಿತ ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ಸಮನಾಗುವದಿಲ್ಲ. ¹⁵ಪರಲೋಕ ಸೇರುವವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಅಂತ್ಯದ ವಂದನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ¹⁶ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲ ಅಪೊಸ್ತಲರಲ್ಲರೂ ಯೆರೂಸಲೇಮಿನಲ್ಲರಲ್ಲ. ¹⁷ರೋಮಾಯಕ್ಕೆ “ಬಾಬೆಲ್” ಎನ್ನುವರು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಪ್ರಕಟನೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಉಲ್ಲೇಖವಿರುವದಿಲ್ಲ (ಪ್ರಕಟನೆ 17:5, 9, 10). 1 ಹೇತ್ರ 5:13ರ ರಲ್ಲೂ ಅದರ ಸಂಖಿತ ವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅದು ಯೂಫ್ರಟಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳವಾಗಿತ್ತು. ಹೇತ್ರನು ಆ ಬಾಬೆಲಿನಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿರಬಹುದು. ಹೌಲನು ರೋಮಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಾಗ ರೋಮಾಯದಲ್ಲರಲ್ಲ. ಹೇತ್ರನು ರೋಮಾದಲ್ಲಿ ಮರಣಹೊಂದಿದನು ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ¹⁸ಹೇತ್ರನು ತನ್ನ ಎರಡನೇ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಹೌಲನ ಕುರಿತ ಉಲ್ಲೇಖವಾಡಿರುವನು (2 ಹೇತ್ರ 3:15, 16). ¹⁹ಕ್ರಿ.ಶ. 44-62ರ ನಡುವೆ ಯಾಕೋಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರಬಹುದು. ²⁰David Roper, “A Survey of the New Testament,” *Truth for Today* (July 1993), 39.

²¹ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದಾಗ, ಯೆಹೂದ್ಯರು ಸಹ ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿದರು (ಪ್ರಕಟನೆ 2:9, 10): ಕ್ರಿ.ಶ. 70ರ ಯೆರೂಸಲೇಮಿನ ನಾಶನವಾದ ನಂತರ ಅವರು ಒಟ್ಟಾಗಲಲ್ಲ. ²²ಕ್ರೈಸ್ತ ಅರ್ಚಣೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವರ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಜನರು ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಅಪಾದಿಸಿದರು, ದೇವರ ರಾಜ್ಯದ ಬೋಧನೆ ರಾಜದ್ರೋಹವಾಯಿತು, ಆತ್ಮಿಕ ವರಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಾಯಿತು, ಇತರೆ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಪ್ರೀತಿಯು ಪ್ರಕೋಪವಾಯಿತು, ಕ್ರಿಸ್ತನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹಾಲುಗಾರರಾಗುವುದು, ಮನುಷ್ಯರು ಮನುಷ್ಯರನ್ನೇ ತಿನ್ನುವ ಪ್ರತಿಯೆಯಾಯಿತು. ²³S. Angus, “Roman Empire,” *International Standard Bible Encyclopedia*, ed. James Orr (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1960), 3:2607. ²⁴ಡೆಮಿಸ್ಟಿಯನು ವೆಸ್ಟ್‌ಮನ್ ಜಿಕ್ಸೆ ಮಗನು, ಆತನ ದೊಡ್ಡ ಮಗನು ಟೈಬೇರ್ ಜಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಕ್ರಿ.ಶ. 70ರಲ್ಲಿ ಯೆರೂಸಲೇಮನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದನು. ²⁵Ray Summers, *Worthy Is the Lamb* (Nashville: Broadman Press, 1951), 83-85. ²⁶ಪುರಾತನ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನೀರೋನ ಆಡಳಿತದ ಹಿಂಸೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೌಲ ಮತ್ತು ಲೂಕರು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ. ²⁷ದೋಮಿಯನು ಸತ್ತನಂತರ, ಯೋಹಾನನು ಎಫೆಸಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದುಗಿದನು ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲ ಅವನು 100 ವರುಷದವನಾದಾಗ ಸಹಜ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು ಎಂದಿದೆ. ²⁸Quoted in Walker, 17. ²⁹Marie Gentert King, ed., *Foxe's Book of Martyrs* (Old Tappan, N.J.: Fleming H. Revell Co., 1968), 13-31. ³⁰ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು, 4ನೇ ಪುಸ್ತಕದ “ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರತಿಕ್ರಮ” ಎಂಬ ಹಾರದಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲೀಶಿಯನನ ವಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

³¹ಪಾಲಿಕಾರ್ಪನ ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು, 4ನೇ ಪುಸ್ತಕದ “ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರತಿಕ್ರಮ” ಎಂಬ ಹಾರದಲ್ಲ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ³²Polycarp *Martyrdom of Polycarp* 9. ³³ಜಸ್ಟಿನ್ ಮಾರ್ಷಲನ ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ³⁴*Handbook of Church History*, The Living Word Series (Austin, Tex.: R. B. Sweet Co., 1964), 17. ³⁵Unknown author, quoted in Theodora W. Wilson, *Into the Arena* (London: William Collins Sons and Co., 1944), 102. ³⁶ಕ್ರೈಸ್ತರ ಸಕಲ ಹಿಂಸೆಯು ಅಂತ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು (2 ತಿಮೊಥೆ 3:12). ³⁷ಮತ್ತಾಯ 24:24 ನೋಡಿ. ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 20:28-31; 2 ಥೆಸಲೋನಿಕ 2:3-12; 1 ತಿಮೊಥೆ 4:1-3; 2 ತಿಮೊಥೆ 4:1-4; 2 ಹೇತ್ರ 2:1, 2. ³⁸J. Vernon Bartlet, *Early Church History* (London: The Religious Tract Society, 1894), 19-20. ³⁹ಈ ಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಾರೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ “ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಬಗ್ಗೆ” ಅವರ ಕ್ರೈಸ್ತ ಆಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ⁴⁰ಈ ಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಾದರೆ ಹೇಳುಗರನ್ನು ಸುವಾರ್ತೆಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇರುವುದು ಪರಲೋಕದ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೌಲನ ಅಂತಿಮ ಪ್ರಯಾಣ ಹಾಗೂ ಮರಣ

ಲೂಕನು ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವಾಗ, ಹೌಲನು ಸೆರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದನು

ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ, ಪೌಲನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. 1 ಮತ್ತು 2 ತಿಮೋಥೆ ಹಾಗೂ ತೀತನ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿವೆ, ಇವು ಪೌಲನಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಗೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಯುವಕರುಗಳಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳಾಗಿವೆ.

ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಸ್ವೇನ್‌ಗೆ ಪೌಲನು ಹೋಗುವವನಿದ್ದನು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ (ರೋಮಾಪುರ 15:24, 28), ಮತ್ತು ಕ್ರಿ.ಶ. 275-339 ಏನಜಯಸ್ ಎಂಬ ಸಭಾ ಚರಿತ್ರಾಕಾರನು, ಪೌಲನು ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ಜಡುಗಡೆಗೊಂಡನು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವನು. ಅದರ ಸಂಗಡ ಆದಿ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಪೌಲನು ಸ್ವೇನ್ ದೇಶದವರೆಗೂ ಸುವಾರ್ತೆ ಸಾಲಿದನು ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 96ರಲ್ಲಿ ರೋಮಾದ ಕ್ಲೆಮೆಂಟನು ಕೊಲಿಂಥದವರಿಗೆ ಬರೆಯುವಾಗ:

ಪೌಲನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಸಾಲಿ ಬಂಧಿಸಿದರೂ, ಪೌಲನು ತಾಳ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಸಹಿಸುಬಿಡೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪಕ್ವ ಹೊಂದಿದ್ದನು, ನಂತರ ಅವನನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವನಿಗೆ ಕಠಿಣಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದರು. ಅವನು ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಿದ ನಂತರ ಅವನು ವರ್ಜಿನಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಾಲಿದನು, ಹಾಗೂ ಅವನು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ, ವೈರಿಗಳಿಂದ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾದನು, ನಂತರ ಪರಿಶುದ್ಧ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು.¹

ಪೌಲನು, ತೀತನಿಗೆ, ಅವನು ರೋಮಾದ ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ಜಡುಗಡೆಯಾದೆನು ಎಂದು ಬರೆದನು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಿಮೋಥೆಯನ್ನು ಎಫೆಸದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದನು (1 ತಿಮೋಥೆ 1:3), ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲ ತಂಗಿದ ನಂತರ ತೀತನನ್ನು ಕ್ರೇತದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದನು (ತೀತ 1:5). ಅವನು ತೀತನನ್ನು ಪುನಃ ನಿಕೊಪೊಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದನು, ಅಲ್ಲಿ ಪೌಲನು ಚರ್ಚಾಳವನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಬಯಸಿದ್ದನು (ತೀತ 3:12). ಅದು ಕ್ರೇತ ಮತ್ತು ದಲ್‌ಮಾನುತದ ನಡುವಿನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿತ್ತು (2 ತಿಮೋಥೆ 4:10), ತೀತನು ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಪೌಲನು ಅವನನ್ನು ಸಂಧಿಸಿರುವ ಅನುಮಾನವಿದೆ.

2 ತಿಮೋಥೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ, ಪೌಲನು ಮೊದಲನೆಯ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ರೋಮಾದ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದನು (2 ತಿಮೋಥೆ 4:16, 17). ಬಹುಶಃ ಬಹುಕಾಲ ಬಂಧಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿವೆ. ಅವನು ತ್ರೋವ ದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೇಲಂಗಿಯನ್ನು (2 ತಿಮೋಥೆ 4:13) ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಚರ್ಮದ ಸುರುಳಿಗಳನ್ನು ಜಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದನು (2 ತಿಮೋಥೆ 4:20), ಎಫೆಸದಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯು ಸಂಭವಿಸಿರಬಹುದು (2 ತಿಮೋಥೆ 4:14, 15). 2 ತಿಮೋಥೆಯು, ಪೌಲನ ಕಡೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪೌಲನ ಕೊನೆಯ ಇಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಗ ಸ್ವರ್ಷ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು, ಹಾಗೂ ಜಯದ ಸ್ವರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಮರಣವು ಸಮೀಪವಾಗಿತ್ತು.²

ಕ್ರಿ.ಶ. 67ರಲ್ಲಿ ಪೌಲನು ಪುನಃ ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರಬಹುದು, ಕೆಲವು ಪೂರ್ವ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ನೀರೋ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ, ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿರಬಹುದು.

ಉಪ್ಪಣೆಗಳು

¹I Clement 5. ²R. N. Longenecker, "Paul, the Apostle," in *The Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible*, ed. Merrill C. Tenney (Grand Rapids, Mich.: Zondervan Publishing House, 1975), 4:657.

